

Schoenlappersplant of *Bergenia* is een veelzijdige vaste plant die zich uitstekend laat combineren. Tot diep in de winter houdt hij z'n aantrekkingskracht. En als de lente eindelijk losbarst, matcht hij mooi met voorjaarsbollen.

Tekst Fransje van Dorp
Beeld Elke Borkowski

Samen met sneeuwklokies, *Liriope* en de rode takken van kornoelje.

Joviale buur

Tergend langzaam gaat het: in het vroege voorjaar bloeien narcissen en andere voorjaarsbollen al volop, maar het merendeel van de vaste planten houdt zich nog gedeisd. Natuurlijk zijn er uitzonderingen. Zo blijft het grote, leerachtige blad van de schoenlappersplant (*Bergenia*) het hele jaar groen, al is het na de winter soms wel een beetje gehavend. In april brengt hij z'n bloemstengels al in stelling, die zijn dan beladen met dikke knoppen in een verpletterende tint roze.

Uitbundig lentetafereel

Bij *Bergenia* komt de bloei overigens niet op de eerste plaats. Het is een robuuste bladplant, waarmee je mooie vormcontrasten kunt creëren. In de halfschaduw zijn varens perfecte partners. *Epimedium*, met klein, hartvormig blad, en het wuivende siergras *Hakonechloa macra* zijn eveneens prima burens. Ook als 'eilandje' in een graveltuin of boomspiegel slaat *Bergenia* een goed figuur. Sommige cultivars, bijvoorbeeld 'Eroica' en 'Bressingham Ruby', krijgen in de winter diep roodbruin blad, wat een aardig kleurcontrast oplevert met witbloeiende bolgewasjes. Er zijn ook mooie combinaties te maken met tulpen. Samen met de zuurstokroze *Bergenia*-bloemen levert dat een uitbundig lentetafereel op.

Weinig kritisch

Bergenia is weinig kritisch en groeit op alle grondsoorten, zowel in de halfschaduw als in de zon. Hoewel het grote blad misschien

anders doet vermoeden neemt hij - mits de plant goed is aangeslagen - ook genoegen met drogere grond. In de beroemde droge tuin van wijlen Beth Chatto (Essex) groeien grote plakkatens *Bergenia* tussen warmte-minnaars als alliums, *Phlomis* en *Perovskia*. Toch heeft de schoenlappersplant niet alleen maar positieve eigenschappen. Het meest gehoorde minpuntje is dat de bloei soms tegenvalt. Waarschijnlijk hangt dit samen met het feit dat schoenlappersplanten vaak uit zaad zijn opgekweekt. Soms levert dat inferieure planten op. Het kan ook zijn dat *Bergenia* te weinig zon krijgt of te lang op dezelfde plek in de tuin staat. In dat geval is het raadzaam de oude pollen eens op te nemen, het blad tot op zo'n 10 centimeter af te snijden en delen van de pol elders te planten. De beste tijd hiervoor is september.

Spatelvormig

Natuurlijk zijn er bergenia's en bergenia's ... Er is een groot aantal cultivars, die van elkaar verschillen in bladgrootte en -vorm, bloemtinten en winterverkleuring. Ook de mate waarin het blad in de winter verweert is verschillend. Sommige cultivars bloeien wit (bijvoorbeeld 'Bach' of 'Bressingham White'), andere babyroze ('Baby Doll') of dieproze ('Flirt'). Bij de een is het blad spatelvormig ('Wintermärchen'), bij andere meer rond ('Baby Doll'). Ook de winterverkleuring kan een selectiecriteria zijn. Kortom, het loont de moeite om je te verdiepen in wat *Bergenia* allemaal te bieden heeft! ►

Foto: GAP Photos

Bergenia 'Bressingham Ruby'

Donker rozepaarse bloemen. Het vrij grote, glanzend groene blad kleurt in de herfst en winter diep bruinrood. **Hoogte:** 30 cm, **bloei:** april-mei.

Bergenia 'Baby Doll'

Klein, rond blad en zachtroze bloemen. De bladeren blijven 's winters groen. Begint iets later te bloeien dan de andere cultivars. **Hoogte:** 30 cm, **bloei:** april-mei.

Foto: Imageselect

Bergenia 'Wintermärchen'

Het spatelvormige blad blijft in de winter vrij gaaf en verkleurt bovendien naar purper. **Hoogte:** 30-40 cm, **bloei:** april-mei.

Foto: MHGP/Modeste Herwig

Foto: MHGP/Modeste Herwig

Bergenia 'Bressingham White'

De bloemen van deze cultivar zijn puur wit en het stevige blad komt vrij goed de winter door. **Hoogte:** 40 cm, **bloei:** april-mei.

Bergenia 'Schneekönigin'

Hoewel de naam anders doet vermoeden, zijn de bloemen zachtroze. Deze al wat oudere cultivar wordt relatief hoog en heeft sierlijk blad. **Hoogte:** 50 cm, **bloei:** april-mei.

Foto: Flora Press

Foto: Imageselect

10 veelzijdige bergenia's

Bergenia cordifolia 'Eroica'
De stevige bloemstelen zijn violetrood en torenen hoog boven de bladeren uit. Een sterk punt is de prachtige winterkleur. **Hoogte:** 40 cm, **bloei:** april-mei.

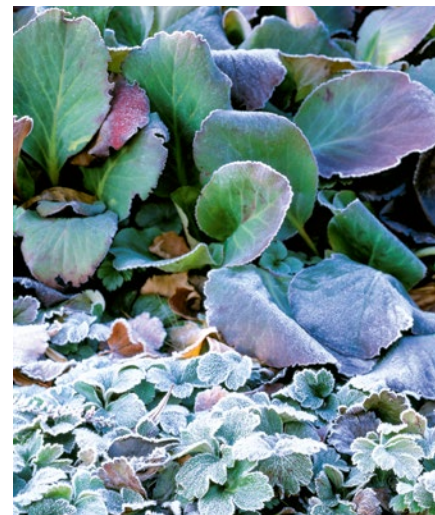

Foto: GAP Photos

Bergenia 'Abendglut'
Donkerroze bloemen en een rode verkleuring in de herfst. **Hoogte:** 30 cm, **bloei:** april-mei.

Bergenia 'Flirt'
Bloeit lang en heeft dieproze bloemen. Kleurt in het najaar donker paarsbruin. **Hoogte:** 20 cm, **bloei:** april-mei.

Foto: Terra Nova Nurseries

Bergenia 'Spring Fling'

Vrij nieuwe, wat hogere cultivar die bijzonder rijk bloeit en ook een mooie winterkleur heeft. **Hoogte:** 60 cm, **bloei:** april-mei.

Foto: Terra Nova Nurseries

Foto: GAP Photos

Bergenia 'Morgenröte'

Op de foto een flink plakkaat 'Morgenröte' in de droge tuin van wijlen Beth Chatto. Bij deze cultivar volgt in de zomer soms een tweede bloei. De bloemstelen zijn roodachtig. **Hoogte:** 30-40 cm, **bloei:** april-mei.